

ЗИМОВІ ТРАДИЦІЇ У ДИТЯЧОМУ САДКУ

За матеріалами
експерток Команди
підтримки реформ МОН

ЗИМОВІ ТРАДИЦІЇ У ДИТЯЧОМУ САДКУ

Наближаються новорічні та різдвяні свята, всі дорослі зайняті приготуваннями, а діти невпинно запитують, що означають певні традиції, символи та відмінності у приготуваннях до свят.

Чому ми святкуємо саме у такий спосіб? Які символи закладені? Які цінності “стоять” за певними звичаями? Сьогодні ми розповімо, як говорити з дітьми про традиції.

ПОДІЛІТЬСЯ ВЛАСНИМ ДОСВІДОМ

Дітям завжди цікаво слухати, коли дорослі розповідають про власне дитинство та про досвід, який проживали, будучи маленькими. Розкажіть свою історію святкування Нового року чи Різдва та те, які емоції у вас з цим пов'язані.

ТРАДИЦІЇ - СИМВОЛ ЦІННОСТЕЙ

Розкажіть дітям, що традиції уособлюють певні емоції та почуття і вчинки, які з ними пов'язані. Це любов, повага, дружність тощо. Іншими словами - це цінності, які об'єднують людей. Запитайте дітей, які вчинки вони роблять, коли когось люблять? Як вони розуміють, коли цінують та люблять їх? (Візуалізуйте дитячі відповіді на ватмані та створіть проєкт групи).

Пригадайте, які традиції та символи об'єднують всіх у межах сім'ї, садка, міста, України. Придумайте свої традиції у межах групи садка: особлива пісня, привітання, ритуал прощання тощо.

ТРАДИЦІЇ НОВОГО РОКУ

1 січня – це перший день нового року. Іншими словами – день народження наступного року. Покажіть число 2021 і 2022, розкажіть, що незабаром у нас буде новий календарний рік, який звучить “дві тисячі двадцять другий рік”. Складіть з дітьми підсумки року – напишіть, що важливого сталося за цей рік. Нехай діти пригадають садочкові свята, власні здобутки, нові вивчені пісні та вірші тощо. Візуалізуйте (напишіть чи намалюйте) дитячі відповіді. Така вправа у формі гри також вчить дітей рефлексувати, аналізувати та оцінювати власний досвід та досягнення.

Розкажіть, що символ Нового року – ялинка – є уособленням вічнозеленого дерева та віри в те, що незабаром прийде весна і зародиться нове життя.

ТРАДИЦІЇ РІЗДВА

Для того, щоб діти краще зрозуміли символіку святкування Святвечора та Різдва, можна організувати заняття в сюжетно-рольовій формі гри. Наприклад, роздрукувати зображення 12 страв – символів Святвечора, одягнути вишиванки та разом “підготувати” святковий стіл. Виберіть “господаря” та “господиню”, які здійснюватимуть різдвяні традиції та усіх решта – “діточок”, які будуть ритуали виконувати.

Розкажіть про кутю – основну страву Святвечора. З'ясуйте, які складники входять до куті, інгредієнти запишіть друкованими літерами на дошці/ватмані. Також можна зіграти у гру, де дошкільнята мають сортувати ті складники, що входять до куті і які – ні. Поясніть дітям, що основним інгредієнтом куті є пшениця, тобто зерно, яке є символом вічного життя. (На основі цього також можна пригадати “цикл” життя дерева, яке розпочинається з насінини). Розкажіть дітям, що раніше сідали за стіл тоді, коли на небі з'являлась перша зірка, а вечерю розпочинали з куті.

Принесіть дідуха – і розкажіть дітям історію про те, що колись дідух був одним з найважливіших символів Різдва, а його ставили на найвидніше місце в домі. Дідух збирали господарі власноруч з пшениці чи жита, і він був символом доброго врожаю. Нехай “господар” винесе дідуха і покладе у куті садочкової групи.

- Виконайте у формі гри й інші давні українські традиції:
- розставте зубчики часнику по чотирьох кутах столу як символ здоров'я всієї родини. Також, тут можна пригадати елементи математики та геометричних фігур – чотири кути, чотири сторони, форма столу – прямокутник чи квадрат, лічба тощо.
 - покладіть монети під кожну тарілку як символ багатства.
 - поставте жмут сіна під стіл – символ здорових тварин.

ВИВЧИТЬ КОЛЯДКИ

Розкажіть дітям, що колядки – це спеціальні пісні, в яких співається про історію Різдва. Вивчіть одну чи декілька колядок разом з дітьми. Спершу поясніть ключові слова, що вживаються у коляді, поясніть зміст, а тоді спробуйте заспівати разом.

